

Spółeczeństwo średniowiecza

Test podsumowujący rozdział V

imię i nazwisko	
_____	_____
klasa	data

1 Połącz pojęcia z odpowiednimi wyjaśnieniami. Jedno z nich jest niepotrzebne. Do litery z hasłem dopisz właściwą cyfrę z definicją.

0-3 p.

A. wasal

B. senior

C. zasadźca

1. zajmował się tworzeniem nowej osady
2. składał hołd lenny
3. stał na czele samorządu w średniowiecznym mieście
4. nadawał ziemię w systemie feudalnym

A – _____ B – _____ C – _____

2 Uzupełnij tekst.

0-5 p.

Najlepiej wykształconą grupą społeczną w średniowiecznym społeczeństwie byli _____.
 Niektórzy z nich zakładali wspólnoty zwane _____. Siedzibami tych zgromadzeń były _____. Na czele każdego z nich stał _____. Członkowie wspólnoty żyli według zasad określonych w _____.

3 Podkreśl właściwe dokończenie każdego zdania.

0-2 p.

Najliczniejszym, lecz pozbawionym wszelkich przywilejów stanem społecznym w średniowieczu było

A. chłopstwo.

C. mieszczaństwo.

B. duchowieństwo.

D. rycerstwo.

Lokacją nazywamy

A. sąd w średniowiecznym mieście.

C. uroczyste nadanie lenna.

B. system uprawy roli.

D. zakładanie nowych osad.

4 Wymień nazwy trzech zakonów powstałych w średniowieczu.

0-3 p.

- _____
- _____
- _____

5 Uporządkuj podane etapy w życiu rycerza w kolejności chronologicznej. W tym celu wpisz w kratki cyfry od 1 do 4.

0-1 p.

- nauka dobrego wychowania i zwyczajów dworskich
- służba na dworze władcy w roli pazia
- uroczystość pasowania
- towarzyszenie rycerzowi w wyprawach wojennych w roli giermka

6 Skreśl w nawiasie błędne informacje, tak aby powstały zdania prawdziwe.

0-3 p.

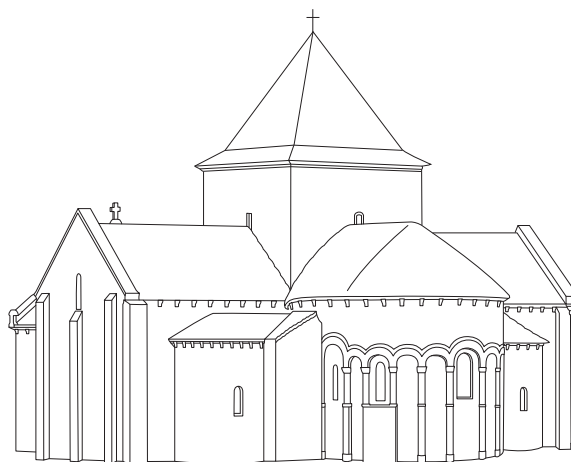
Skryptorium to pomieszczenie, w którym zakonnicy (*wspólnie spożywali posiłki / przepisywali księgi*).

W VI wieku na górze Monte Cassino we Włoszech powstał klasztor założony przez świętego (*Franciszka / Benedykta*).

Głównymi zajęciami mieszkańców średniowiecznych miast były rzemiosło i (*handel / udział w turniejach*).

7 Przyjrzyj się ilustracji. Następnie wykonaj polecenia.

0-3 p.

a) Napisz, jaki styl architektoniczny reprezentuje przedstawiona budowla.

b) Podaj dwie cechy charakterystyczne dla ukazanego stylu w architekturze.

- ---
- ---

8 Wyjaśnij, w jakim celu rzemieślnicy zakładali w średniowieczu organizacje zwane cechami.

0-1 p.

Grupa A

9 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

0–3 p.

Władzę w nowo założonym mieście, w imieniu jego właściciela, sprawował wójt.	P	F
Średniowieczny ołtarz autorstwa Wita Stwosza znajduje się w kościele Mariackim w Krakowie.	P	F
Miniatury to nazwy książek używanych w średniowiecznych uniwersytetach.	P	F

10 Wyjaśnij znaczenie podanych pojęć.

0–4 p.

- witraż – _____
- _____
- pług – _____
- _____
- herb – _____
- _____
- asceza – _____
- _____

11 Dopisz do podanych wyjaśnień właściwe pojęcie.

0–2 p.

- _____ – siedziba władz miejskich w średniowiecznym mieście.
- _____ – budowla pełniąca zarówno funkcję mieszkalną, jak i obronną.

12 Przeczytaj tekst źródłowy. Następnie wykonaj polecenia.

0–2 p.

Reguła świętego Benedykta

Przed wszystkim trzeba wykorzezić [usunąć] w klasztorze tę wadę, aby nikt nie ważył się cokolwiek darować lub przyjmować bez pozwolenia opata lub mieć cokolwiek na własność [...]. Nie wolno bowiem mnichom rozporządzać sobą samym, ani ciałem, ani swoją wolą. [...] Wszystko ma być wspólne dla wszystkich, jak napisano; niech nikt nie nazywa jakiegokolwiek rzeczy swoją ani nie ośmiela się przywłaszczyć jej sobie. [...] Lenistwo jest wrogiem duszy. Dlatego też bracia powinni w pewnych godzinach zajmować się pracą ręczną, a w innych Bożym czytaniem. [...] Jeżeli konieczność miejscowa lub ubóstwo wymagają, aby bracia sami pracowali przy żniwach, niech się tym nie martwią. Wtedy bowiem są naprawdę mnichami, gdy żyją z pracy rąk własnych [...].

Źródło: *Wiek V–XV w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 2003, s. 116–117.

a) Wyjaśnij, co święty Benedykt nazywa wrogiem duszy.

b) Napisz, w jaki sposób według świętego Benedykta powinna być realizowana zasada ubóstwa.
